

[Justitsministeren.]

netop fordi vi har fundet, at det var så gennemarbejdet, som vi kunne kræve det.

Der har fra flere sider været rejst spørgsmål om, hvorvidt dette lovforslag kunne gennemføres i indeværende folketingssamling, altså inden folketinget — formentlig på fredag — tager sommerferie, og fra flere sider er det anført som ønskeligt. Forslaget er jo udarbejdet af sagkyndige, og det har nu været genstand for førstebehandling her og forledet for en meget grundig drøftelse i en fjernsynsudsendelse, og under disse behandlinger har der, så vidt jeg er orienteret, ikke været egentlig kritiske røster mod forslaget. De bemærkninger, hr. Diderichsen fremsatte, opfatter jeg egentlig ikke som kritik, blot som en påvisning af problemer, der trænger til afklaring.

Hr. Diderichsen nævnede f. eks. spørgsmålet om, hvorvidt man i stedet for de to læger, som nu skal tage standpunkt, kunne have et kollegium af læger under forsæde af en dommer. Jeg vil tro, at det er at være for forsigtig. Det må jo erindres, at der her er tale om afgørelser, der skal træffes hurtigt, og skulle der ligefrem sammenkaldes et kollegium af læger plus en dommer, ville det vist være et for tungt apparat. Men jeg vil gerne give tilslutning til hr. Diderichsens og andres bemærkninger om, at der naturligvis ikke må være tale om, at man afkorter nogens liv for at redde andre, og det kan man selvfølgelig heller ikke udlede af det lovforslag, der her er til behandling.

Under hensyn til det, jeg har sagt, og det, der er fremført her om det særdeles grundige forarbejde, og under hensyn til, at en hurtig gennemførelse, som det er fremhævet, kan betyde, at menneskeliv reddes, vil jeg også i min egenskab af folketingsmand anse det for både forsvarligt og tilrådeligt at fremskynde forslagens behandling og at fravige forretningsordenens frister med henblik på, at vi får lovforslaget gennemført nu. Med andre ord, jeg vil give tilsagn om, at justitsministeriet vil bidrage til en meget hurtig, en helt usædvanlig hurtig gennemførelse af lovforslaget.

Jeg takker for de bemærkninger, der er kommet fra ordførerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (From): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Da der foreligger indstilling fra grupperne, skal jeg allerede i indeværende møde lade foretage valg af det udvalg, som det nu blev besluttet at nedsætte.

Man gik altså til:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udtagelse af menneskeligt væv m. v.

Valgt blev: *Niels Mørk, Thomas Have, Frode Jakobsen, Waldemar Laursen, Axel Ivan Pedersen, Astrid Skjoldbo, Elna Syvertsen, P. E. Eriksen, Poul Hartling, Eva Rée, Ib Thyregod, Knud Bro, Clara Munck, Lis Møller, Pia Dam, Poul Dam og Else-Merete Ross.*

Første næstformand (From): Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v. og forslag til lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m. v. ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags tredje behandling.

Man gik derefter tilbage til dagsordenens punkt 11:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 105) findes i tidenden sp. 4714).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (From): Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 106) findes i tidenden sp. 4714).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene sættes til forhandling.

Per Hækkerup: Udvalget har holdt et møde mellem anden og tredje behandling, og partierne vil motivere deres stillingtagen her i salen.

Alfred Bøgh: Den argumentation og de begrundelser, jeg fremførte imod lovforslagene både ved første og anden behandling, vil jeg stadig gøre gældende, men jeg skal undlade at gentage det. Skulle jeg sige noget, skulle det måske være, at en af grundene til, at jeg ikke har ændret anskuelse, er at søge i en artikel, som jeg har set at den tidligere finansminister, hr. Viggo Kampmann, har skrevet om afskrivningslovene. Jeg kan ikke læse den på anden måde, end at han i hvert fald indirekte giver mig ret i de betragtninger, jeg har anført tidligere her fra talerstolen.

Jeg anbefaler at stemme imod begge lovforslagene.

Egon Jensen: Jeg skal heller ikke fortsætte argumentationen, men henvise til de bemærkninger, jeg gjorde ved denne sags anden behandling, og ganske kort anbefale at stemme for begge lovforslagene.

Haustrup Clemmensen: Jeg skal i fortsættelse af debatten ved anden behandling anbefale at stemme imod begge lovforslagene.

Jeg vil gerne derudover gøre den bemærkning, at finansministeren ikke én, men flere gange har fremhævet, at han i 1957 sammen med daværende statsminister Viggo Kampmann var meget stærk tilhænger af at få gennemført afskrivningsregler af den karakter, som det dengang skete. Der er derved ikke én, men flere gange fremhævet det nære samarbejde, det nære medarbejderskab, der dengang var. Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren, om han har haft tid til en opbyggelig søndagslæsning i Aalborg Stiftstidende for søndag den 28. maj, hvor fhv. statsminister Viggo Kampmann har udtalt sig om afskrivningsreglerne og netop om de problemer, vi her har til behandling.

I betragtning af at finansministeren fandt det passende ved lovforslagets anden behandling den 26. i denne måned at udtrykke sig på den måde, at finansministeren

„synes i hvert fald, at det stykke „arbejde“ — i gåseøjne — som oppositionen har gjort i denne sag, er meget ringe,“

ville jeg være meget taknemlig, hvis finansministeren ville afse tid til at læse denne artikel, ganske særlig visse passager deri, og se, om den karakteristisk, som finansministeren var så elskværdig at give af oppositionen, også kan ramme den tidligere statsminister. Det var i og for sig ganske værdifuldt at vide, og hvis finansministeren ikke har artiklen i nærheden, vil jeg meget gerne udlåne den.

Må jeg ikke til slut sige, at det er en kendsgerning, at beskæftigelsen er truet ikke i én, men i adskillige virksomheder i dette land. Det er vor alvorlige bekymring i det konservative folkeparti, at de lovforslag, som et flertal nu om et øjeblik vil gennemføre, yderligere vil vanskeliggøre beskæftigelsen her i landet.

Ømann: Jeg synes, det er beklageligt, at de borgerlige partier til trods for de rimelige indrømmelser, der er gjort i forbindelse med behandlingen af disse lovforslag og i forbindelse med behandlingen af varelager nedskrivningen, stadig væk ikke kan yde nogen positiv medvirken til gennemførelsen af disse lovforslag. Jeg håber, at den radikale ordfører, når han nu står op her, vil tilsige sit partis fulde medvirken til disse to lovforslags gennemførelse.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale, at man stemmer for de to lovforslag, således som de foreligger efter anden behandling.

Arthur Jacobsen: På det radikale venstres vegne skal jeg henvise til lovforslagenes anden behandling og udfaldet heraf og udherfra meddele, at det radikale parti vil stemme for lovforslaget om skattefri afskrivninger og imod lovforslaget om opgørelse af varelagre.

Niels Westerby: Jeg skal fatte mig i korthed og meddele, at liberalt centrum vil stemme imod begge disse lovforslag.

[3 OKT. 1967

Folketingets forhandlinger. (303)

4833

30/5 67: 3. beh. af f. t. l. om skattefri afskrivninger m. m.

4834

[Niels Westerby.]

Vi gør det af den ganske enkle grund, at vi betragter dem som en hindring for en dynamisk udvikling i erhvervslivet med hensyn til rationalisering og effektivisering og gennemførelse af automatisering; også med hensyn til opnåelse af kvantumsrabatter for handelsvirksomheder er de en stor hindring. Vi går imod dem, og vi føjer til, at vi tror, der kan opstå en situation, hvor ophævelsen af disse afskrivningsmuligheder kan blive en alvorlig trussel mod beskæftigelsen her i landet.

Jeg forstår, at det har været småt med egentlige realitetsforhandlinger i udvalget mellem de udvalgsberettigede partier, og jeg kan da også meddele, at vi heller ikke har mærket nogen interesse fra regeringens side med hensyn til den vigtige del af dette kompleks: at skære visse af de adgange til afskrivninger, der kan føre til misbrug, væk. Det er naturligvis en ting, vi altid vil være parat til at se på og være med til, at gennemføre sådanne ændringer i afskrivningsreglerne, som kan skære misbrug væk. Men i hele grundslaget er disse afskrivningsregler så vigtig en ting for fremskridtet her i landet, at jeg anser det for en meget farlig ting at foretage de begrænsninger, som regeringen og SF i den foreliggende sag er inde på, delvis med radikalt samtykke.

Finansministeren (Grünbaum): Da jeg ved andenbehandlingen temmelig grundigt gennemgik de særlige regler om nedskrivning på varelagre og køb på bundede kontrakt, skal jeg ikke komme ind på dette igen i dag, men jeg vil gerne sige som hovedbetragtning, at det er jo ikke rigtigt, at regeringen gennem de forslag, der her behandles, vil være med til noget, som på væsentlige punkter vil angribe erhvervslivet.

Vi har ikke lagt skjul på, at vi som led i vor skattereform ønsker at skabe ligestilling i skattemæssig henseende. Det er vort hovedsynspunkt, at der skal være lighed for loven

også på det skattemæssige område, og derfor har vi ikke ment, at vi kunne se bort fra, at der som led i denne skattereform også indgik spørgsmålet om visse ændringer af afskrivningsreglerne, men vi har fundet områder, som vi mener ikke rører ved det væsentlige i det afskrivningssystem, som er gennemført af regeringen, af socialdemokratiet, i 1957. Vi opretholder jo i det store og hele dette system med saldoafskrivningen, med 30 pct.s afskrivninger; vi rører ikke ved meget i disse regler og ønsker heller ikke at gøre det.

Vi mener, det er gode og fornuftige regler, vi har her, men som jeg gjorde gældende ved anden behandling, mener vi ikke det samme om lagernedskrivningerne, og vi mener, at vi med de ændringsforslag, vi har stillet i udvalget, er gået et meget langt skridt i retning af at imødekomme erhvervslivet på dette område. Der kan være problemer vedrørende likviditeten i virksomhederne, hvis man meget hurtigt ville afvikle disse lagernedskrivninger, og derfor er vi altså gået ind for, at man afvikler dem med kun 2 pct. om året, og for, at selve lagernedskrivningen stopper ved de 10 pct. For nedskrivningen på køb på bindende kontrakt mener vi godt man kan tage en hurtigere afvikling; det er vel særlig det område, der har givet anledning til kritik.

Men jeg vil altså meget stærkt fremhæve, at selve saldoafskrivningssystemet for maskiner, for inventar og for lignende driftsmidler overhovedet ikke berøres af lovforlaget. Forslaget angår kun førsteårsafskrivningerne, og i de følgende år kan der jo som led i saldoafskrivningssystemet stadig afskrives indtil 30 pct. af saldoværdien, sådan at det, man mister ved førsteårsafskrivningen, tager man meget hurtigt ind igen. Der har da heller ikke fra erhvervslivets side været nogen egentlig principkritik af dette punkt. Der sker jo heller ingen ændringer i reglerne om, at skatteyderen straks kan fradrage hele et driftsmiddels anskaffelsessum i indkomsten, når driftsmidlets levealder ikke overstiger 3 år eller det har kostet

[Finansministeren.]

under 800 kr., og det til trods for, at der dog har været temmelig megen kritik af 800 kr.s reglen.

Reglerne om afskrivning på skibe, herunder forskudsafskrivning på bestilte skibe, ændres slet ikke, og reglerne om afskrivning på bygninger og de særlige installationer i bygninger ændres jo ikke nu, idet de foreløbig skal behandles i afskrivningsudvalget; det gælder både de almindelige afskrivninger og ekstraafskrivningerne. Reglerne om forskudsafskrivning på visse maskiner og bygninger til over 1 mill. kr. er opretholdt uændret ved bekendtgørelse fra finansministeriet 3. april 1967, den såkaldte millionbekendtgørelse.

Det er altså kun på et meget begrænset område, dels førsteårsafskrivningerne, hvor de fleste vel nok er enige om, at der bør foretages noget, og for varelagrenes vedkommende og for køb på bindende kontrakt, at vi mener, at afskrivningsreglerne bør begrænses, og om dette har jeg jo udtalt mig så udførligt ved andenbehandlingen, at jeg som sagt ikke skal gentage mig her.

Med hensyn til spørgsmålet om likviditeten vil jeg gerne fremhæve en ting, som jeg synes skal med i billedet, nemlig at mærværdiafgiftens gennemførelse vil give erhvervslivet en så betydelig likviditetsforøgelse, at jeg ikke tror, der er nogen virksomheder, der overhovedet kommer i vanskeligheder på grund af gennemførelsen af disse afskrivningsregler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v.

vedtoges med 91 stemmer mod 52; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m. v.

vedtoges med 85 stemmer mod 64; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forhandling om minister Hans Sølvhøjs redegørelse af 25. maj 1967 for regeringens plan for den fremtidige danske u-landsbistand.

(Redegørelsen findes i tidenden sp. 4656).

Niels Matthiasen: Der er god grund til at takke minister Hans Sølvhøj for den redegørelse, han har givet folkettinget vedrørende Danmarks bistand til u-landene, ikke mindst fordi han klart og usentimentalt erkender, at Danmark har haft en langsom start i hele dette spørgsmål og først nu er ved at nå det tempo, som må være en forudsætning for at nå op på den ene procent af nationalindkomsten, som De Forenede Nationer har henstillet til industrilandene at yde i årlig bistand til udviklingslandene. Dette betyder ikke, at den ene procent skal være et loft for bidragets størrelse, men snarere en bundgrænse, en midlertidig målsætning, som skal hæves i takt med den større velstand i den rige del af verden.

Der er sikkert mange, der i deres stillingtagen til u-landshjælpen føler, at der er tilstrækkeligt af mangler i vort hjemlige samfund, som først burde afhjælpes, inden man giver sig til at yde andre hjælp. Først os og siden de andre, det er parolen. Men heldigvis er der stadig flere, i særdeleshed unge, som forstår, at tryghed og velfærd må række ud over de hjemlige forhold, hvis disse begreber skal kunne bevares. Det er kun en kortfristet tryghed, der ligger i fuld beskæftigelse herhjemme, hvis en stigende fattigdom i udviklingslandene fremtvinger en international arbejdsdeling, som ikke tager hensyn til eller tilpasser sig den eksisterende markedsstruktur. Hvilken fremtidig velfærd vil være sikret, hvis svælget i levevilkårene mellem de gamle, rige nationer og de nye, fattige nationer fortsat øges og skaber en sådan social vrede og bitterhed hos de fattige folk, at det må føre til et blodigt opgør?

Forudsætningen for at kunne løse også de nære problemer ligger i dag mere end nogen sinde også i løsningen af de fjernere. Det betyder helt enkelt, at lovgivningen om bistand til udviklingslandene, set i denne sammenhæng, er nøjagtig lige så vigtig som den lovgivning, der tager sigte på vore hjemlige forhold.